

Predikan vid festmessa i Domkyrkan, Karlstads stift 250 år

22 mars 2022

Kampen mot ondskan

Rätten trängs tillbaka,
rättfärdigheten stannar på avstånd,
ärligheten snubblar på torget,
Redbarheten kan inte komma fram.
Ärligheten har gått förlorad,
den som skyr det onda blir plundrad.

(Jesaja 59: 14 – 15)

I år är det 110 år sedan Raoul Wallenberg föddes. Hans allra sista bevarade ord till kollegorna vid svenska ambassaden i Budapest, år 1944, var följande:

”Jag har inget val. Jag har åtagit mig den här uppgiften och skulle aldrig kunna återvända till Stockholm om jag inte var övertygad om att jag gjort allt som står i mänsklig makt för att rädda så många människor som möjligt”.

Det handlar om kampen mot ondskan.

För texterna den här söndagen handlar alla, på olika sätt, om att ta ondskan på allvar. Att ta vanmakten på allvar. Och sedan agera mot den. Vi lever ju i en konstig tid på det sättet, där vi som samhälle liksom vill förneka det onda samtidigt som vi hela tiden påminns om det onda när vi råkar slå på TV:n.

Vi ser det inte minst i hur vi vuxna talar om det svåra med barn, och hur vi verkar vilja inbilla dem att allt är så mycket bättre än det i själva verket är.

Astrid Lindgren drabbades av det här redan 1973. Hon hade nämligen skrivit en hemsk, förkastlig och destruktiv bok som rentav skulle vara farlig för barn att läsa. Den hette Bröderna Lejonhjärta. Astrid Lindgren svarade på kritiken: ”Barn måste få veta att livet rymmer både sorg och ondska och nöd, att livet inte bara är ett litet glättigt ställe”. Personligen tror jag att ett av de främsta skälen till Astrid Lindgrens framgång just består i detta: att hon vågade ta barn och deras brottning med livet på allvar. Att hon vågade tala sant om livet. Och det är just det som den här söndagens texter påminner oss om.

”Barn måste få veta – människor måste få veta - att livet rymmer både sorg och ondska och nöd, att livet inte bara är ett litet glättigt ställe”.

I den kristna traditionen tar vi ondskan och vanmakten på allvar. För vill vi ta livet på allvar gör vi rätt i att också ta ondskan, djävulskapen och vanmakten på allvar. Just därför att vi inte är rädda för den, just därför att vi vet att ondskan och vanmakten inte får sista ordet. Just därför att vi vet att ”det är Herren som är Gud”.

Det är Herren som är Gud. Ord att påminna sig själv i en tid som i allt större utsträckning har börjat tappa tron på sig själv. Det är inte pengarna som är Gud. Det är inte fonderna, inte huspriserna. När tillvaron skakar, och allt runt omkring oss verkar vackla, är det till slut bara en sak som står fast: Det är Herren som är Gud.

Söndagens text från Jesaja, som citerades ovan, slutar inte i uppgivenhet. Det slutar med att Gud agerar, att Gud tar på sig rustningen:

Herren såg med misshag
att det inte fanns någon rätt.
Han såg att ingen trädde fram
och häpnade över att ingen ingrep.

Då gav hans styrka honom seger,
hans rättfärdighet var hans stöd.

Han klädde sig
i rättfärdighetens harnesk
och satte segerns hjälm på sitt huvud,
klädde sig i hämndens dräkt
och svepte sig i harmens mantel

(Jesaja 59: 16 – 17)

Vi – du och jag – får göra som Gud och Raoul Wallenberg när vi häpnar över att ingen ingriper mot ondskan: vi får agera själva.

Eller för att säga det med Astrid Lindgren i Bröderna Lejonhjärta:

”Men då sa Jonatan att det fanns saker som man måste göra, även om det var farligt... 'Annars är man ingen människa utan bara en liten lort', sa Jonatan”.

Sören Dalevi